

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Simona a soudců JUDr. Petra Průchy, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Pavla Pavlíka a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Krajského soudu v Ostravě**, se sídlem Ostrava, Havlíčkovy nábř. 34, na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Okresním soudem v Ostravě**, se sídlem v Ostrava - Poruba, U Soudu 4, a dalších účastníků sporu vedeného u Krajského soudu v Ostravě, pod sp. zn. 78 Ad 1/2012, ve věci návrhu proti nařízené exekuci, žalobce: **J. P.**, proti žalované: **Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR**, se sídlem Ostrava - Moravská Ostrava, Sokolská třída 1/267,

t a k t o :

- I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Krajského soudu v Ostravě, pod sp. zn. 78 Ad 1/2012, proti nařízené exekuci, **je soud v občanském soudním řízení.**
- II. Usnesení Okresního soudu v Ostravě ze dne 2. 5. 2011, čj. 56 C 282/2010 - 2, **se zrušuje.**

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným dne 4. 4. 2013 se Krajský soud v Ostravě, jako soud rozhodující ve správním soudnictví, domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb. mezi ním a Okresním soudem v Ostravě, rozhodujícím v občanském soudním řízení, v exekuční věci proti nařízené exekuci, o návrhu žalobce na vydání rozhodnutí, kterým by soud zastavil vymáhání údajného dlužného pojistného, nařídil ukončení vymáhání penále z prodlení a zastavil exekuci.

Z předložených spisů vyplynuly následující skutečnosti:

Usnesením ze dne 10. 4. 2008, čj. 91 Nc 10503/2008 - 4, Okresní soud v Ostravě nařídil exekuci na majetek žalobce, jako povinného, podle pravomocných a vykonatelných platebních výměrů Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky, Krajské pobočky pro

Moravskoslezský kraj, Územní pracoviště Ostrava, jako oprávněné, ze dne 5. 5. 2003, čj. 4240301367, a ze dne 5. 5. 2003, čj. 2140301367, k uspokojení její pohledávky ve výši 71 021,00 Kč, a pro náklady exekuce, které budou stanoveny v průběhu řízení. Provedením exekuce okresní soud pověřil soudního exekutora JUDr. Tomáše Vránu, Exekutorský úřad Přerov, se sídlem Přerov, Komenského 38. Pověřený exekutor vydal v předmětné věci dne 8. 10. 2010, pod čj. 103 Ex 13037/08 - 9, exekuční příkaz, jímž rozhodl o provedení exekuce přikázáním pohledávky srážkami ze starobního důchodu povinného. Česká správa sociálního zabezpečení, Praha 5, Křížová 25, k tomu přípisem ze dne 9. 11. 2010 sdělila, že výkon rozhodnutí srážkou z důchodu nařízený předmětným příkazem exekutora je neproveditelný, protože důchod povinného po odečtení předepsaných částek, které nesmí být povinnému sraženy, nedosahuje takové výše, aby mohly být srážky prováděny.

Usnesením ze dne 24. 3. 2009, čj. 98 Nc 10743/2009 - 3, Okresní soud v Ostravě nařídil exekuci na majetek povinného podle výkazu nedoplatek oprávněné, ze dne 22. 10. 2008, č. 9140801545, k uspokojení její pohledávky ve výši 62 101,00 Kč, a pro náklady exekuce, které budou stanoveny v průběhu řízení. Provedením exekuce okresní soud pověřil soudního exekutora JUDr. Juraje Poláka, Exekutorský úřad Karviná, se sídlem Český Těšín, Komorní 4. Pověřený exekutor vydal v předmětné věci dne 15. 10. 2010, pod čj. 068 EX 02-402/09-034/LH, exekuční příkaz, jímž rozhodl o provedení exekuce srážkami z důchodu povinného. Česká správa sociálního zabezpečení, Praha 5, Křížová 25, k tomu přípisem ze dne 8. 12. 2010 sdělila, že výkon rozhodnutí srážkou z důchodu nařízený předmětným příkazem exekutora je neproveditelný, protože důchod povinného po odečtení předepsaných částek, které nesmí být povinnému sraženy, nedosahuje takové výše, aby mohly být srážky prováděny. Oprávněná následně přípisem ze dne 2. 11. 2011, podala danému soudnímu exekutoru souhlasné vyjádření se zastavením exekučního řízení. Pro potřeby hrazení nákladů exekuce oprávněná v uváděném vyjádření navrhl, aby soud povinného zavázal k úhradě nákladů exekuce a nařízenou exekuci zastavil.

Usnesením ze dne 11. 5. 2011, čj. 92 E 464/2011 - 21, Okresní soud v Ostravě nařídil podle rozhodnutí oprávněné ze dne 7. 7. 2010, č. 9141002113, k uspokojení její pohledávky ve výši 10 650,00 Kč, výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí povinného.

Podáním ze dne 27. 12. 2010, adresovaným Okresnímu soudu v Ostravě, povinný s odkazem na rozhodnutí rozhodčího orgánu oprávněné ze dne 16. 11. 2010, ve věci výkazu nedoplatek penále ve výši 10 650,00 Kč a dluhu na veřejném zdravotním pojištění ve výši 62 101,00 Kč, navrhl, aby soud vydal rozhodnutí, kterým by zastavil vymáhání údajného dlužného pojistného, nařídil ukončení vymáhání penále z prodlení a zastavil exekuci.

Okresní soud v Ostravě usnesením ze dne 2. 5. 2011, čj. 56 C 282/2010 - 2, vyslovil v předmětné věci ve smyslu § 104b odst. 2 o. s. ř. svoji věcnou nepřislušnost, a rozhodl, že po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena Krajskému soudu v Ostravě, rozhodujícímu věci správního soudnictví jako soudu věcně a místně příslušnému. V odůvodnění tohoto usnesení okresní soud uvedl, že se žalobce domáhá ochrany před nezákonným zásahem, kdy dle jeho tvrzení probíhá již exekuce na základě rozhodnutí žalovaného, namítá promlčení předmětu tohoto rozhodnutí, a uvádí, že u žalované žádnou

registraci nepodepsal, o žádné neví a sám je pojištěncem Revírní bratrské pokladny. Podle názoru okresního soudu je věc nutno podřadit pod režim ochrany před nezákonným zásahem právnické osoby, jíž bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, a pravomoc okresního soudu není vzhledem k § 4 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) dána.

Krajský soud v Ostravě poté, co mu byla věc postoupena okresním soudem, nejprve v přípisu ze dne 28. 3. 2012 vyslovil nesouhlas s postoupením věci, a svůj spis sp. zn. 78 Ad 1/2012 zaslal Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o nesouhlasu s postoupením věci Okresním soudem v Ostravě. Nejvyšší správní soud Krajskému soudu v Ostravě přípisem ze dne 19. 4. 2012, čj. Nad 18/2012 - 25, sdělil, že nemůže postupovat podle § 7 odst. 4 s. ř. s., neb toto ustanovení řeší toliko případy, kdy věc patří do pravomoci správních soudů, a návrh byl podán u soudu věcně nepřislušného. Pak je třeba věc postoupit soudu věcně a místně příslušnému. Dále Nejvyšší správní soud z obsahu spisového materiálu dovodil a v daném přípisu uvedl, že může jít o záporný kompetenční spor ve smyslu § 1 odst. 1 písm. b), odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, a cestu k vyřešení problému lze spatřovat v podání návrhu na zahájení řízení v kompetenčním sporu ke zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb.

Návazně Krajský soud v Ostravě svým podáním ze dne 29. 3. 2013 předložil návrh na zahájení řízení o předmětném kompetenčním sporu mezi ním a Okresním soudem v Ostravě, rozhodujícím v občanském soudním řízení, zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., s odůvodněním, že podání žalobce směřuje proti nařízené exekuci, a že tudíž krajský soud není k projednání dané věci příslušný.

Zvláštní senát se nejprve zabýval otázkou, zda jsou splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o kompetenčním sporu, přičemž vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů:

S účinností od 1. ledna 2003 se postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost vydat rozhodnutí podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů.

Podle § 1 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb. se podle tohoto zákona postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost (dále jen „pravomoc“) vydat rozhodnutí, jehož stranami jsou

- a) soudy a orgány moci výkonné územní, zájmové nebo procesní samosprávy,
- b) soudy v občanském soudním řízení a soudy ve správním soudnictví.

Podle § 1 odst. 2 kompetenčním sporem je spor, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž bylo druhou stranou vydáno pravomocné rozhodnutí. Kompetenčním sporem je též spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků.

Takto vymezené kompetenční spory projednává a rozhoduje zvláštní senát (viz § 2 odst. 1 tohoto zákona). Ten pak rozhodne, kdo (tedy která strana kompetenčního sporu) je příslušný vydat rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení (§ 5 odst. 1 téhož zákona).

Žalobce (povinný) ve svém podání ze dne 27. 12. 2010, adresovaném Okresnímu soudu v Ostravě, s odkazem na rozhodnutí rozhodčího orgánu oprávněné ze dne 16. 11. 2010, ve věci výkazu nedoplatků penále ve výši 10 650,00 Kč a dluhu na veřejném zdravotním pojištění ve výši 62 101,00 Kč, navrhl, aby soud vydal rozhodnutí, kterým by zastavil vymáhání údajného dlužného pojistného, nařídil ukončení vymáhání penále z prodlení a zastavil exekuci.

Z uvedeného je zřejmé, že žalobce nerozporuje samotné dotčené rozhodnutí oprávněné, či její jiný akt či postup jako příp. nezákonný zásah, nýbrž se dovolává zastavení exekuce, resp. nařízení ukončení vymáhání údajného dlužného pojistného a penále z prodlení.

O věc příslušející správnímu soudnictví by se jednalo tehdy, pokud by podle § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. žaloba směřovala proti rozhodnutí vydanému v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, nebo pokud by podle § 4 odst. 1 písm. c) s. ř. s. žaloba směřovala k ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu.

Oprávněná je podle zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky právnickou osobou, která provádí všeobecné zdravotní pojištění, pokud toto pojištění neprovádějí resortní, oborové a podnikové zdravotní pojišťovny. Podle § 53 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, se na rozhodování zdravotních pojišťoven ve věcech týkajících se přirážek k pojistnému, pokut a pravděpodobné výše pojistného a ve sporných případech ve věcech placení pojistného, penále, apod. vztahují obecné předpisy o správním řízení, pokud tento zákon nestanoví jinak. Zdravotní pojišťovny rozhodují platebními výměry, přičemž platební výměry na dlužné pojistné jsou vykonatelné bez ohledu na právní moc, jestliže od jejich doručení uplynulo 15 dnů, s některými výjimkami. O odvolání proti takovým rozhodnutím zdravotní pojišťovny rozhoduje rozhodčí orgán zdravotní pojišťovny. Dlužné pojistné a penále může zdravotní pojišťovna předepsat k úhradě též výkazem nedoplatků. Výkaz nedoplatků je vykonatelný dnem jeho doručení. Výkaz nedoplatků se doručuje stejným způsobem jako platební výměr. Proti výkazu nedoplatků lze zdravotní pojišťovně, která výkaz nedoplatků vydala, podat do 8 dnů od doručení písemné námitky, o nichž zdravotní pojišťovna rozhoduje do třiceti dnů od jejich doručení. Na řízení o vydání výkazu nedoplatků se nevztahují obecné předpisy o správním řízení. Vykonatelná rozhodnutí na dlužné pojistné a vykonatelné výkazy nedoplatků jsou titulem pro soudní nebo správní výkon rozhodnutí. Pravomocná rozhodnutí zdravotních pojišťoven na dlužné pojistné jsou přezkoumatelná soudem podle zvláštních předpisů.

Z obsahu podání žalobce ze dne 27. 12. 2010, adresovaného Okresnímu soudu v Ostravě, sice vyplývá, že odkazuje na rozhodnutí rozhodčího orgánu oprávněné ze dne 16. 11. 2010, nicméně žalobce v tomto podání dané rozhodnutí nerozporuje a nedovolává se jeho soudního přezkoumání. Nemůže se tak jednat o žalobu ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stejně tak je z obsahu tohoto podání žalobce zřejmé, že v něm žalobce nedovolává ani toho, že mu má soud poskytnout ochranu před nezákonným zásahem oprávněné, ve smyslu pravomoci soudů ve správním soudnictví, vymezované v § 4 odst. 1 písm. c) s. ř. s., jak uvádí Okresní soud v Ostravě ve svém usnesení ze dne 2. 5. 2011, čj. 56 C 282/2010 - 2, v němž v předmětné věci vyslovil svoji věcnou nepříslušnost.

Žalobce, jak již bylo výše uvedeno, ve svém podání ze dne 27. 12. 2010, adresovaném Okresnímu soudu v Ostravě, navrhl, aby soud vydal rozsudek, kterým by zastavil vymáhání údajného dlužného pojistného, nařídil ukončení vymáhání penále z prodlení a zastavil exekuci.

Z obsahu spisu se podává, že jak v případě žalobcem uváděného dluhu na veřejném zdravotním pojištění ve výši 62 101,00 Kč, tak v případě jím uváděného výkazu nedoplatků penále ve výši 10 650,00 Kč, byla k návrhu oprávněné, na základě vykonatelných titulů, nařízena Okresním soudem v Ostravě jako exekučním soudem exekuce, resp. výkon rozhodnutí. V případě dlužného pojistného na veřejném zdravotním pojištění ve výši 62 101,00 Kč provedením exekuce exekuční soud pověřil označeného soudního exekutora. Spis dále, kromě podkladů k žalobcem uváděným exekuovaným pohledávkám, zahrnuje ještě podklady k další Okresním soudem v Ostravě nařízené exekuci na majetek žalobce ve prospěch oprávněné, v částce 71 021,00 Kč.

Exekuce (výkon rozhodnutí) se sice váže k povinnostem předepsaným rozhodnutími oprávněné v oblasti veřejné správy, nicméně ta byla jen podkladem pro nařízení výkonu rozhodnutí exekučním soudem, a to ve spojení s návaznou součinností soudního exekutora.

Postavení soudního exekutora upravuje především § 1 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, tak, že soudní exekutor je fyzická osoba splňující předpoklady podle tohoto zákona, kterou stát pověřil exekutorským úřadem (odst. 1). V rámci pověření exekutorským úřadem exekutor provádí nucený výkon exekučních titulů a další činnost podle tohoto zákona (odst. 2). Podle § 28 exekučního řádu exekuci provede ten exekutor, kterého v návrhu na provedení exekuce navrhne oprávněný a kterého exekuční soud pověří provedením exekuce. Úkony exekutora se považují za úkony exekučního soudu.

Podle znění zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v době podání návrhů ze strany oprávněné k Okresnímu soudu v Ostravě na provedení soudního výkonu rozhodnutí příslušelo okresnímu soudu exekuci provést buďto samostatně, nebo v součinnosti se soudním exekutorem, ve smyslu exekučního řádu. Občanský soudní řád přitom také v §§ 268, 269 stanoví podmínky, za kterých soudu přísluší nařízený výkon rozhodnutí zastavit. Obdobně pak i exekuční řád, v § 55, počítá se zastavením exekuce,

s tím, že diferencuje mezi případy, kdy zastavení exekuce přísluší přímo exekutorovi, a kdy exekučnímu soudu.

Z výše uvedených důvodů zvláštní senát vyslovil, že k rozhodnutí o věci, v níž se navrhuje zastavení exekuce, je dána pravomoc soudu v občanském soudním řízení (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb.; výrok I.).

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení okresního soudu, a odstranil tak překážku věci rozhodnuté (výrok II.).

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále tedy bude v řízení o podané žalobě pokračovat Okresní soud v Ostravě.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 20. února 2014

JUDr. Pavel Simon
předseda zvláštního senátu